

HƯỚNG DẪN ÔN TẬP SỬ 7

Từ 2/3 đến 5/4/ 2020

KINH TẾ VĂN HÓA THẾ KỈ XVI – XVIII (2 TIẾT)

I. KINH TẾ

	<u>1. Nông nghiệp</u> - <u>Đàng Ngoài:</u> + Nền sản xuất nông nghiệp bị phá hoại nghiêm trọng. Chính quyền ít quan tâm đến công tác thủy lợi và tổ chức khai hoang. + Ruộng đất công làng xã bị cường hào đem cầm bán. + Ruộng đất bỏ hoang, mất mùa, đói kém, nhất là vùng Sơn Nam và Thanh – Nghệ, nông dân phiêu tán. + Xung đột giữa các thế lực phong kiến. + Chế độ binh dịch tô thuế nặng nề → Nông nghiệp không phát triển. - <u>Đàng Trong:</u> + Chúa Nguyễn tổ chức di dân khai hoang, cấp lương thực, nông cụ, thành lập làng ấp mới ở khắp vùng Thuận - Quảng + Điều kiện tự nhiên thuận lợi. + 1698, Nguyễn Hữu Cảnh đặt phủ Gia Định. → Nông nghiệp phát triển nhanh, nhất là vùng đồng bằng sông Cửu Long. <u>2. Sự phát triển của nghề thủ công và buôn bán</u> * <u>Thủ công nghiệp:</u> - Thế kỉ XVII, xuất hiện nhiều làng thủ công Gốm Thổ Hà (Bắc Giang). Gốm Bát Tràng (Hà Nội). Dệt La Khê (Hà Tây) Rèn sắt Nho Lâm (Nghệ An) ... * <u>Thương nghiệp.</u> - Buôn bán phát triển, nhất là vùng đồng bằng và ven biển. - Buôn bán với nước ngoài tập nập ở phố Hiến, Hội An.
--	--

II. VĂN HÓA

	<u>1. Tôn giáo</u> - Nho giáo vẫn được đề cao - Phật giáo, Đạo giáo được phục hồi. - Dân ta vẫn giữ nếp sống văn hóa truyền thống, yêu quê hương đất nước. - Từ 1533, các giáo sĩ Bồ Đào Nha theo thuyền buôn đến nước ta truyền bá đạo Thiên chúa. <u>2. Sự ra đời chữ Quốc ngữ</u> - Thế kỉ XVII, tiếng Việt đã phong phú và trong sáng. Một số giáo sĩ phương Tây (Aléch xăngđrôt) dùng chữ cái La- tinh để ghi âm tiếng Việt và sử dụng trong việc truyền đạo. - Là chữ viết tiện lợi, khoa học, dễ phổ biến, lúc đầu chỉ dùng cho việc truyền đạo, sau lan rộng trong nhân dân và trở thành chữ Quốc ngữ cho đến ngày nay.
--	--

	3. Văn học và nghệ thuật dân gian * <u>Văn học:</u> - Văn học chữ Hán chiếm ưu thế, văn học chữ Nôm cũng phát triển mạnh. - Tác giả : Nguyễn Bỉnh Khiêm, Đào Duy Từ. - Nội dung :Viết về hạnh phúc con người, tố cáo bất công xã hội, và bộ máy quan lại thối nát * <u>Nghệ thuật dân gian</u> - Được phục hồi và phát triển : có múa, ảo thuật, chèo thuyền ,đấu vật ... - Sân khấu : có gánh hát, chèo, tuồng, hát ả đào (Nội dung phản ánh đời sống lao động, lên án gian nịnh)
--	--

Bài tập

Câu 1: Nguyên nhân làm cho kinh tế nông nghiệp Đàng Trong phát triển?

Câu 2: Chữ Quốc Ngữ ra đời trong hoàn cảnh nào ?

KHỞI NGHĨA NÔNG DÂN ĐÀNG NGOÀI THẾ KỈ XVIII

	1. Nguyên nhân khởi nghĩa:sgk 2. Những cuộc khởi nghĩa lớn - Nguyễn Dương Hưng (1737 – Sơn Tây) - Nguyễn Danh Phương (1740-1751 – Sơn Tây, sau lan rộng ra Thái Nguyên và Tuyên Quang) - Tiêu biểu là khởi nghĩa của Nguyễn Hữu Cầu và Hoàng Công Chất. + Nguyễn Hữu Cầu (1741-1751), + Hoàng Công Chất (1739-1769), * Các cuộc khởi nghĩa đều thất bại,
--	---

Bài tập:

Em hãy kể tên các cuộc khởi nghĩa lớn ở Đàng Ngoài thế kỉ XVIII?

PHONG TRÀO TÂY SƠN

I. KHỞI NGHĨA NÔNG DÂN TÂY SƠN

	1. Nguyên nhân bùng nổ: - Từ giữa thế kỉ XVIII, chính quyền họ Nguyễn ở Đàng trong ngày càng suy yếu. - Tại địa phương, quan lại, cường hào kết bè cánh, ăn chơi xa xỉ, bóc lột nhân dân. - Ba anh em nhà Tây Sơn hiểu được nguyện vọng của nhân dân, phát cở khởi nghĩa. 2. Khởi nghĩa Tây Sơn bùng nổ - Năm 1771, Nguyễn Nhạc, Nguyễn Huệ, Nguyễn Lữ lập căn cứ ở Tây Sơn thượng đạo (An Khê – Gia Lai), dựng cờ khởi nghĩa. - Nghĩa quân được các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là đồng bào miền núi ủng hộ. - Khi lực lượng lớn mạnh đánh xuống Tây Sơn hạ đạo (Tây Sơn – Bình Định), mở rộng xuống đồng bằng. - Chủ trương “lấy của người giàu chia cho người nghèo”
--	--

II. TÂY SƠN LẬT ĐỔ CHÍNH QUYỀN HỌ NGUYỄN VÀ ĐÁNH TAN QUÂN XÂM LƯỢC XIÊM

	<u>1.Lật đổ chính quyền họ Nguyễn</u> sgk <u>2.Chiến thắng Rạch Gầm – Xoài Mút (1785)</u> <u>Diễn biến</u> - 1784, Nguyễn Anh cầu cứu vua Xiêm - Hơn 5 vạn quân thủy, bộ Xiêm đánh chiếm miền Tây Gia Định và gây nhiều tội ác với nhân dân. - 1/1785, Nguyễn Huệ tiến quân vào Gia Định và bố trí trận địa ở khúc sông Tiền, đoạn từ Rạch Gầm đến Xoài Mút để nhử quân địch. Quân Xiêm bị tấn công bất ngờ nên bị tiêu diệt gần hết, chỉ còn vài nghìn tên sống sót theo đường bộ chạy về nước.Nguyễn Ánh thoát chết, sang Xiêm lưu vong. * Ý nghĩa: - Là trận thủy chiến lớn nhất trong lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc ta - Đập tan âm mưu xâm lược của quân Xiêm, thúc đẩy phong trào Tây Sơn phát triển, trở thành phong trào quật khởi của cả dân tộc.
--	--

III. TÂY SƠN LẬT ĐỔ CHÍNH QUYỀN HỌ TRỊNH

	<u>1.Hạ thành Phú Xuân tiến ra Bắc Hà diệt họ Trịnh</u> - 6/ 1786, Nguyễn Hữu Chỉnh giúp sức, TS hạ thành Phú Xuân, tiến ra Nam sông Gianh, giải phóng toàn bộ đất Đàng Trong. - Với khẩu hiệu “phù Lê diệt Trịnh”, TS tiến quân ra Bắc, Giữa năm 1786 chiếm Thăng Long, chúa Trịnh bị dân bắt đem nộp cho Tây Sơn.Chính quyền họ Trịnh bị sụp đổ.Nguyễn Huệ vào thành, giao chính quyền cho vua Lê rồi trở về Nam. * Ý nghĩa việc TS tiêu diệt chính quyền họ Nguyễn và Trịnh: - Tạo những điều kiện cơ bản cho sự thống nhất đất nước. - Đáp ứng nguyện vọng của nhân dân cả nước. <u>2.Nguyễn Hữu Chỉnh mưu phản – Nguyễn Huệ thu phục Bắc Hà</u> sgk
--	--

IV.TÂY SƠN ĐÁNH TAN QUÂN THANH

	<u>1.Quân Thanh xâm lược nước ta.</u> - Cuối năm 1788, Tôn Sĩ Nghị đem 29 vạn quân tiến vào nước ta bằng 4 đạo. - Ngô Văn Sở và Ngô Thì Nhậm rút quân khỏi Thăng Long, xây dựng phòng tuyến ở Tam Điệp – Biện Sơn, cấp báo với N.Huệ. - Tôn Sĩ Nghị bắt nhân dân Thăng Long nộp lúa gạo, dựng đồn lũy ... – Lê Chiêu Thống trả thù, báo oán tàn bạo → nhân dân căm thù bọn cướp nước và bè lũ bán nước.
--	---

	<u>2.Quang Trung đại phá quân Thanh (1789)</u> sgk * <u>Nguyên nhân thắng lợi:</u> - Ý chí đấu tranh chống áp bức bóc lột, tinh thần yêu nước, đoàn kết và hi sinh cao cả của nhân dân ta. - Sự lãnh đạo tài tình, sáng suốt của QT và bộ chỉ huy → QT là anh hùng dân tộc vĩ đại. * <u>Ý nghĩa Lịch sử:</u> - Xóa bỏ ranh giới chia cắt đất nước, đặt nền tảng cho việc thống nhất đất nước. - Giải phóng đất nước, giữ vững nền độc lập của tổ quốc – đập tan tham vọng xâm lược của các đế chế quân chủ phương Bắc.
--	---

Bài tập:

Câu 1: Lãnh đạo khởi nghĩa nông dân Tây Sơn là ai?

- Nguyễn Huệ, Nguyễn Nhạc, Nguyễn Lữ
- Quang Trung, Nguyễn Huệ, Nguyễn Lữ

Câu 2: quân Xiêm bị đánh tan 1785 ở địa điểm nào?

- Rạch Gầm – Xoài Mút
- Rạch Sâu- Xoài Mút

Câu 3: trình bày nguyên nhân thắng lợi của khởi nghĩa nông dân Tây Sơn?

Dặn dò:

Các em ghi nội dung và làm bài vào tập môn lịch sử/